

HRVATSKI SABOR

*Odbor za zdravstvo
i socijalnu skrb*

Klasa: 021-17/08 - 10/19

Urbroj: 6521-10-09-01

Zagreb, 18. ožujka 2009.

*PREDSJEDNIKU
HRVATSKOGA SABORA*

*Predmet: Prijedlog rezolucije o borbi protiv virusnih hepatitisa
sa Prijedlogom zaključka*

Na temelju članka 129. stavak 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Odbor za zdravstvo i socijalnu skrb podnosi Prijedlog rezolucije o borbi protiv virusnih hepatitisa sa Prijedlogom zaključka.

Za svoje predstavnike koji će u ime Odbora za zdravstvo i socijalnu skrb sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Odbor je odredio prof.dr.sc. Andriju Hebranga, dr. med., predsjednika Odbora i prof.dr.sc. Rajka Ostojića, dr.med., potpredsjednika Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

Prof.dr.sc. Andrija Hebrang, dr. med.

**PRIJEDLOG REZOLUCIJE O BORBI PROTIV VIRUSNIH HEPATITISA
SA PRIJEDLOGOM ZAKLJUČKA**

Polazeći od temeljnog opredjeljenja da je ulaganje u zdravlje ključna strategija Republike Hrvatske,

Polazeći od strateškog opredjeljenja Republike Hrvatske za pridruživanjem Europskoj Uniji,

Polazeći od opredjeljenja da je zdravlje ljudi temeljna pretpostavka za uspješno suočavanje svih naših građana s mogućnostima i izazovima koje donose život, poslovanje, istraživanje, rad i razvoj u okviru Europske Unije,

Imajući u vidu da je Deklaracijom Europskog parlamenta virusni C hepatitis prepoznat kao vodeći javnozdravstveni problem u zemljama EU-a,

Imajući u vidu da je Deklaracijom Europskog parlamenta naglašena važnosti prevencije, ranog dijagnosticiranja i optimalnog liječenja virusnih hepatitisa ,

Imajući u vidu da je broj novoprijavljenih osoba s HBV infekcijom u Republici Hrvatskoj u opadanju ali je broj novoprijavljenih osoba s HCV infekcijom u porastu ,

Imajući u vidu da neliječena infekcija virusnim hepatitisima dovodi do ciroze i/ili karcinoma jetre, posljedično značajno povećavajući teške posljedice po zdravlje i život, ali isveukupne troškove liječenja uključivo potrebu za transplantacijom jetre,

Imajući u vidu da je virus hepatitisa C „tihu ubojicu“ jer zaražene osobe nemaju izražene simptome i znakove bolesti te predstavljaju mogući izvor novih infekcija,

Imajući u vidu Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti Republike Hrvatske koji je usklađen s pravnom stečevinom Europske Unije i pravnim aktima Vijeća Europe ,

Imajući u vidu da su istim Zakonom virusni hepatitisima navedeni kao zarazne bolesti čije je sprječavanje i suzbijanje od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku,

Imajući u vidu Strategiju održivog razvitka Republike Hrvatske,

Imajući u vidu zaključke i preporuke Hrvatske konsenzus konferencije 2009. godine o virusnim hepatitisima,

Hrvatski sabor, na sjednici održanoj donosi

REZOLUCIJU O BORBI PROTIV VIRUSNIH HEPATITISA

kojom se pozivaju sve nadležne institucije

- da prepoznaju virusni hepatitis kao jedan od vodećih javnozdravstvenih problema u Republici Hrvatskoj,
- da ukažu na važnost sprječavanja širenja infekcije virusima hepatitisa a u cilju zaštite zdravlja svih naših građana,
- da naglase sve mjere sprječavanja širenja infekcije, uključivo mjere prevencije i liječenja, koje dovode do smanjenja izvor virusa hepatitisa u općoj populaciji,
- da ukažu na činjenicu da smanjenje izvora virusa predstavlja troškovno najučinkovitiju dugoročnu strategiju stavljanja pod nadzor virusnih hepatitisa,
- da naglase važnost ranog otkrivanja virusnih hepatitisa,
- da naglase neophodnost promptnog i optimalnog liječenja virusnih hepatitisa,
- da ukažu na važnost nadzora visokorizičnih skupina za virusni hepatitis radi učinkovitog sprječavanja razvoja ciroze i karcinoma jetre,
- da potiču dostupnost liječenju teških posljedica virusnih hepatitisa,
- da kontinuirano razvijaju i podižu razinu svijesti o virusnim hepatitisima što će utjecati na destigmatizaciju ove bolesti.

ZAKLJUČAK

Preporuča se Vladi Republike Hrvatske da sukladno Rezoluciji o virusnom hepatitisu, a u cilju njene što učinkovitije primjene, predloži provedbene mjere koje će:

- osigurati jednake uvjete za dijagnosticiranje i liječenje virusnih hepatitisa u svim županijama, sukladno odredbama Ustava Republike Hrvatske o jednakoj dostupnosti zdravstvene zaštite svima;
- poticati zdravstveno prosvjećivanje i edukaciju, uz interakciju sa obrazovnim sustavom, županijskim zavodima i obiteljskim liječnicima, naglašavajući važnost zdravog načina života, odgovornog ponašanja i obveze vođenja brige o vlastitom zdravlju;
- naglasiti važnost provođenja svih oblika prevencije;
- poticati multidisciplinarni pristup u liječenju (mjere za sprječavanje zlouporabe droga, liječenje ovisnika, olakšano uključivanje u program liječenja, liječenje unutar zatvorskog sustava, osiguranje načina financiranja testiranja i liječenja ugroženih skupina, korištenje podataka centara za anonimno testiranje na HIV) itd.;
- uključivati nevladine udruge i poticati daljnji razvoj civilnog partnerstva u borbi protiv virusnih hepatitisa;
- zakonskim propisima omogućiti bolesnicima s kroničnim hepatitisom B i C, pravo na rad;
- obvezati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na donošenje akcijskih planova borbe protiv virusnih hepatitisa putem županijskih zavoda za javno zdravstvo;
- posebnu pozornost dati poboljšanju sustava prijavljivanja virusnih hepatitisa od liječnika primarne zdravstvene zaštite i liječnika u bolnicama;
- unaprijediti kontrolu krvi uvođenjem novih metoda koje su prihvaćene u većini EU zemalja;
- organizirati opremljenost bolničkih ustanova, te edukaciju kadrova za sve oblike liječenja hepatocelularnog karcinoma.

Preporuča se Vladi Republike Hrvatske da odgovarajući način obilježi Svjetski dan hepatitisa 19. svibnja.

Obrazloženje

Virusni hepatitis je infektivna bolest jetre, a kao javnozdravstveni problem najčešće se spominju infekcije virusima hepatitisa A, B i C. Veličinu javnozdravstvenog problema najbolje oslikava podatak da je prema procjeni Svjetske zdravstvene organizacije u kontaktu s virus B hepatitisom bilo oko 2 milijarde ljudi, oko 400 milijuna su nositelji hepatitis B virusa, a svake godine od ove bolesti umire 1 milijun ljudi!

Virusom C hepatitisa u svijetu je zaraženo oko 180 milijuna ljudi, ali je stvarni broj vjerojatno daleko veći jer 80% nositelja virusa ne zna da u sebi nose ovaj opaki virus. Oni šire C hepatitis u svoju okolinu, tako da se u svijetu inficira godišnje 3 do 4 milijuna ljudi.

Virusni hepatitis je opasan jer dovodi do propadanja jetrenih stanica i tako oštećuje funkciju jetre. Nastala bolest naziva se ciroza jetre, a kao posljedicu može imati primarni karcinom jetre.

Hepatitis A je infekcija koja se širi preko probavnog trakta i povezana je s lošim higijenskim navikama, slabom vodoopskrbom i odvodnjom i neprosvijećenošću stanovništva. Koliko smo napravili u suzbijanju ove bolesti u Republici Hrvatskoj najbolje govori podatak da je 1966. godine bilo 14 000 oboljelih, a 2008. godine otkriveno je 29 oboljelih. Iako smo u suzbijanju ove bolesti učinili puno, ne smijemo se opustiti nego nastaviti sa započetim aktivnostima.

Hepatitis B je bolest koja se prenosi preko krvi i spolnim putem a u Republici Hrvatskoj otkrije se godišnje između 100 i 200 bolesnika, što je također znak uspješne borbe protiv ovog virusa. Kontrolu nad ovim virusom najviše zahvaljujemo cijepljenju koje je za ovu bolest uspješno. Cijepljenje visoko rizičnih skupina zdravstvenih djelatnika, koji su oboljevali 13 puta češće od ostalih, uveli smo 1991. godine. Cijepljenje je prošireno najprije na sve ugrožene skupine, a 1999. godine uvodi se cijepljenje za djecu u 7. razredu osnovne škole. Od 2007. godine cijepi se sva novorođenčad u Republici Hrvatskoj. Ovome treba dodati i testiranje svih trudnica na hepatitis B virus, a njihova novorođenčad se zaštićuje hiperimunim gamaglobulinom. Tako se godišnje zaštiti oko 150 djece. Dodamo li tome u nas vrlo rigoroznu kontrolu krvi za transfuziju kao i krvnih derivata, postaje jasno zašto je ova bolest dovedena pod kontrolu. Ipak, i dalje postoji povećana opasnost za pojedine ugrožene skupine bolesnika.

Hepatitis C se prenosi putem krvi i manjim dijelom spolnim putem. Nema zaštite cijepljenjem, pa je problem to značajniji a prevencija još važnija. U nas se prevencija provodi na niz načina, kao što je stroga provjera krvi (uvedena 1993. godine), posebne akcije usmjerene na rizične skupine (intravensko uzimanje droge, populacija unutar zdravstvenog sustava) i dr. Godišnje se u Hrvatskoj registrira 300 do 400 novih osoba, od kojih nemaju svi manifestnu bolest. Postoji još cijeli niz otvorenih problema u edukaciji, prosvjećivanju, dijagnostici i liječenju posebice ako se radi o visoko rizičnim skupinama. Problem bolesti i dalje postoji u europskim zemljama, gdje je virusom zaraženo oko 12 milijuna ljudi! Europski parlament donio je 2007. godine Izjavu o C hepatitisu, u kojoj je ovu bolest nazvao „tihim ubojicom“, te ju proglašava „hitnim pitanjem javnoga zdravstva“. Usvajanje ove Izjave pokrenulo niz akcija s ciljem stavljanja pod nadzor i kontrolu ove opake bolesti.

U Republici Hrvatskoj virusni hepatitis prepoznat je kao hitna zdravstvena tema i stoga mu se posvećuje posebna pozornost. Usvajanjem Prijedloga Rezolucije i Prijedloga zaključka Odbora za zdravstvo i socijalnu skrb, kojim se Vladi Republike Hrvatske preporuča da odredi prioritete akcije i odgovarajuće provedbene programe, dovesti će do poboljšanja i usavršavanja sustava, kao i općenito povoljnijeg ozračja za borbu protiv ove opake bolesti.